

Be Involved[©]

Kwaliteitsmeter Jeugdparticipatie Gemeenten

Wat is *Be Involved*? Het is een instrument dat de kwaliteit van (politieke) participatie van jongeren meet en heeft tot doel inzicht te geven in de mate van invloed, inspraak en initiatief van jongeren op beleid en de uitvoering van dat beleid. *Be Involved* bestaat uit twee verschillende online vragenlijsten, één voor de gemeente zelf en één voor jongeren. *Be Involved* is meer dan dat en er staan nog meer activiteiten op stapel. Deze factsheet geeft [in een notendop](#) informatie over *Be Involved*.

Waarom dit meetinstrument? In het eerste databoek 2006 'Kinderen in Tel' is reeds door diverse organisaties de wens geuit tot het ontwikkelen van een indicator Jeugdparticipatie. Er is een toenemende aandacht bij politiek en bestuur om de effectiviteit van de inzet (middelen, menskracht) ook op terrein van [politieke jeugdparticipatie inzichtelijk](#) te hebben. Naast de verschillende monitoren om de maatschappelijke jeugdparticipatie (deelname aan de samenleving) in beeld te krijgen, is er dus nu *Be Involved* om inspraak, invloed en initiatief van jongeren inzichtelijk te krijgen. Bovendien helpt dit meetinstrument om jeugdparticipatie uit de vrijblijvende, goedbedoelde sfeer te halen.

Wat maakt *Be Involved* zo bijzonder? *Be Involved* komt niet van de tekentafel. Het is het resultaat van een anderhalf jaar durend [interactief](#) traject, met diverse professionals en veel jongeren en het is in nauwe samenwerking met de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Tilburg en Utrecht en NJR (voorheen de Nationale Jeugdraad) tot stand gekomen. Het is derhalve een objectief instrument dat én aansluit bij de wensen en behoefte van de praktijk én een [wetenschappelijke onderbouwing](#) kent. *Be Involved* informeert, maar het instrument stimuleert en activeert ook alle betrokken stakeholders (bestuurders, professionals en jongeren) om tot beter interactief jeugd(participatie)beleid te komen.

Wat meet het precies? Participatie multidimensioneel; het is voor velen een containerbegrip. Iedereen heeft een idee van de betekenis, maar de exacte omschrijving is sterk afhankelijk van tijd en plaats. Bij *Be-Involved* is participatie op de volgende wijze afgebakend: onder participatie wordt verstaan de invloed die een jongere heeft op zijn of haar leefomgeving. Het gaat hier om [inspraak](#) (ik kan mijn mening geven), [invloed](#) (er wordt iets met mijn mening gedaan) en [initiatief](#) (ik kan een activiteit organiseren en uitvoeren). In de uitwerking van het product ligt de afbakening bij invloed, inspraak en initiatief van jongeren op alle voor hen relevante beleidsterreinen en uitvoering van dat beleid, op lokaal niveau. Het gaat dus ook om participatie in de wijk, op school, in de vrije tijd, in instellingen.

Wat levert het op? Gemeenten kunnen de informatie die dit meetinstrument oplevert gebruiken om beleid te maken of te bij te stellen. Jongeren kunnen de informatie die dit oplevert gebruiken om de gemeente aan te spreken op haar verantwoordelijkheid en/of te komen tot nieuwe initiatieven. Het is natuurlijk ook mogelijk dat gemeenten en jongeren gezamenlijk constateren dat het prima is gesteld met de kwaliteit van participatie in de gemeente. Het doel van het instrument is dus breder dan enkel informatie te genereren. Het is uitdrukkelijk bedoeld om jongeren en gemeenten dichter bij elkaar te

brenge, met elkaar in dialoog te gaan. Dus niet alleen informerend, maar ook **uitnodigend, stimulerend en activerend**. Daarnaast is *Be Involved* geschikt om te komen tot vergelijk (benchmark). Benchmarking is een manier voor gemeenten om van elkaar te leren, verantwoording af te leggen en toezicht – bijvoorbeeld van burgers op bestuur, jongeren in dit geval – te vergemakkelijken. Een aantal onderdelen uit de vragenlijsten vormt samen de Indicator Jeugdparticipatie Gemeenten. Een vergelijk tussen deze twee indicatoren levert weer een score op over hoe de beleving en ervaring van gemeenten versus jongeren eruit ziet, hetgeen mogelijkwerijs weer leidt tot gerichte vervolgacties.

Welke belangen dient *Be Involved* nog meer? In het kader van de **WMO** is *Be Involved* een handig instrument: om erachter te komen hoe het staat met de mogelijkheden van jongeren, om mee te denken en mee te beslissen op lokaal niveau en om te achterhalen waarom jongeren wel of niet participeren en wat een gemeente kan doen om dit te bevorderen. *Be Involved* sluit daarnaast aan bij de aanbevelingen van het Comité inzake de **Rechten van het Kind** uit Geneve, dat in januari 2009 heeft gepleit voor een landelijk systeem voor het verzamelen en analyseren van gegevens op alle terreinen waarop het Verdrag betrekking heeft. *Be Involved* kan hiertoe – voor het onderwerp jeugdparticipatie – ingezet worden. Ook ten behoeve van het **Europese jeugdbeleid** kan *Be Involved* van dienst zijn om én de stand van (politieke) jeugdparticipatie in Nederland inzichtelijk te maken en beschikbaar te stellen, als ook dat *Be Involved* een voorbeeld kan zijn voor de door de Europese Commissie gewenste indicator jeugdbeleid.

Wat gaat er binnenkort gebeuren? Het programmaministerie voor Jeugd en Gezin maakt het mogelijk om in het najaar van 2009 een **quick-scan** uit te voeren onder alle gemeenten van Nederland; zij het dat het hier gaat om uitsluitend de vragenlijst voor ambtenaren. Deze vragenlijst wordt tevens met enkele vragen uitgebreid; vragen die duidelijk moeten maken welke hulp gemeenten wensen/nodig hebben bij de verdere uitrol van *Be Involved* en welke aanvullende ondersteuning zij wensen/nodig hebben bij de vervolgacties naar aanleiding van de analyses van de resultaten. De meerwaarde van deze exercitie is dat de gemeenten op deze wijze kennis kunnen maken met *Be Involved* en dat er met de quick-scan de perspectieven vanuit gemeenten inzichtelijk worden. Bovendien levert deze quick-scan praktijkervaring op in het gebruik van *Be Involved* en een basis voor de aanvullende ambities.

Wat staat er nog op stapel? Al werkende kende het traject ook enige progressie in diepgang en ambities. Zo is er bij enkele gemeenten de behoefte ontstaan om een soortgelijk traject ten behoeve van kinderpacticipatie te realiseren. Bovendien laten reacties van gemeenten op de uitgaven van de databoeken van Kinderen In Tel en in de uitvoeringspraktijk van Stichting Alexander zien dat er ook behoefte is aan aanvullende ondersteuning (advies en methoden ter activering en verbetering van jeugdparticipatie). Het basisproduct *Be Involved* (de online vragenlijsten) gaan we derhalve verdiepen en verbreden, opdat mettertijd sprake is van **één samenhangend pakket aan instrumentaria en ondersteuning**, vanuit één samenhangende structuur voor jeugdparticipatie. Diverse partners zijn hierbij actief betrokken, waaronder verschillende gemeenten, NJR en het ministerie. Einde 2009 wordt de website www.be-involved.nl gelanceerd; via deze website zijn de verdere ontwikkelingen op de voet te volgen en u kunt dan kennismaken met de producten die we in 2010 en 2011 gaan realiseren.

Wilt u meer informatie om *Be Involved* in gebruik te nemen? Raadpleeg onze websites of www.be-involved.nl (v.a. einde 2009); of neem contact met: Myriam Vandenbroucke of Majone Steketee van het Verwey-Jonker Instituut (030 – 2300799) of met Geeske Strating of Leo Rutjes van Stichting Alexander (020 – 6263929).

Be Involved © is een initiatief en een product van Stichting Alexander en het Verwey-Jonker Instituut. Het is financieel mogelijk gemaakt door de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Tilburg en Utrecht, Unicef Nederland, het programmaministerie voor Jeugd en Gezin en het ministerie van VWS (project 'Iedereen Telt Mee'). Voor meer informatie: www.st-alexander.nl, www.verwey-jonker.nl of www.be-involved.nl (v.a. december 2009).